

**OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TALABALARNING MOBIL
ILOVALARNI LOYIHALASHGA OID KOMPETENTLIGINI
RIVOJLANTIRISHNING USLUBIY YONDASHUVLARINI
TAKOMILLASHTIRISH TENDENSIYALARI**

Jumaqulova Zilola Shuhrat qizi

Navoiy Innovatsiyalar Universiteti o'qituvchisi

Norqulova Zebiniso Hamza qizi

Navoiy Innovatsiyalar Universiteti o'qituvchisi

Eshtoyeva Gulzoda Zokirovna

Navoiy Innovatsiyalar Universiteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 1-kurs talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim sohasida mobil ilovalardan foydalanish, ayniqsa ularning zamonaviy texnik ta'limdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. Shuningdek, Oliy ta'lim muassasalari talabalarini mobil ilovalarni loyihalashga o'rgatish va rivojlantirish masalalari haqida qayd etilgan

Kalit so'zlar: gadjetlar, mobil texnologiyalar, moslashuvchan ta'lim, onlayn platforma, innovatsiyalar, raqamli savodxonlik, dastur, mentor, integratsiya

Mobil ilova zamonaviy ta'limida muhim o'rin tutadi, o'quv jarayonini boyitadi va o'quvchilar va o'qituvchilar uchun yangi marralarni zabt etishga yordam beradi. Mobil texnologiyalardan foydalanish talabalarda mustaqil ishlash va o'z-o'zini tashkil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish, yangi tushunchalarni o'rganish va o'z loyihalarini yaratish imkonini beradi. Bu nafaqat bilimlarni chuqurlashtiradi, balki tanqidiy fikrlash va ijodkorlikni rivojlantiradi. Bundan tashqari, mobil ilovalar sinfdan tashqari talabalar va o'qituvchilar o'rtasidagi o'zaro aloqada qulaylik yaratadi. Talabalar turli xil aloqa ilovalari orqali muloqot qilishlari, fikr almashishlari va loyihalarda hamkorlik qilishlari mumkin, bu esa tajriba va bilim almashish muhim ahamiyatga ega bo'lgan hamkorlikdagi o'quv

muhitini yaratadi.

Mobil ilovalar zamonaviy hayotimizda muhim rol o'ynaydi. Ular biznesdan tortib, ta'limgacha ko'plab sohalarda qo'llaniladi. Oliy ta'lim muassasalarida talabalarning mobil ilovalarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish, ularning kasbiy tayyorgarligini oshirish va innovatsion fikrlash qobiliyatini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada, talabalarning mobil ilovalarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish uchun uslubiy yondashuvlarni takomillashtirish tendensiyalari tahlil qilinadi.

Mobil ilovalar foydalanuvchilarga qulaylik yaratishi va turli xizmatlarni taqdim etishi bilan birga, dasturchilar uchun ham yangi imkoniyatlar ochadi. Oliy ta'lim muassasalarida talabalar mobil ilovalarni loyihalash jarayonida zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirishi, innovatsion yechimlar taklif qilishi va jamoaviy ish qobiliyatlarini rivojlantirishi zarur. Bu esa ularning kelajakdagi kasbiy faoliyatida muvaffaqiyatga erishishlariga yordam beradi.

1. Amaliy mashg'ulotlar: Talabalarga mobil ilovalarni loyihalash jarayonida amaliy mashg'ulotlar o'tkazish, nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lash imkonini beradi. Amaliy mashg'ulotlar davomida talabalar real loyiha ustida ishlashlari va o'z fikrlarini amalga oshirishlari mumkin.

2. Loyihalash jarayonini integratsiya qilish: Oliy ta'lim muassasalarida mobil ilovalarni loyihalash jarayonini boshqa fanlar bilan integratsiya qilish talabalarni multidisiplinar yondashuvga o'rgatadi. Masalan, dizayn, dasturlash va marketing sohalarini birlashtirib, talabalar to'liq loyiha jarayonini tushunishlari mumkin.

3. Mentorlik dasturlari: O'qituvchilar yoki tajribali mutaxassislar tomonidan mentorlik qilish, talabalarni yo'naltirish va ularga amaliy ko'nikmalarni o'rgatishda samarali usul hisoblanadi. Mentorlar talabalar bilan birga loyiha ustida ishlash orqali ularning kompetentligini oshirishga yordam berishi mumkin.

4. Onlayn resurslardan foydalanish: Zamonaviy texnologiyalar yordamida onlayn kurslar, vebinarlar va video darslar orqali talabalarga mobil ilovalarni loyihalash bo'yicha qo'shimcha bilim olish imkoniyatlari yaratish zarur. Bu

resurslar talabalar uchun qulay va har qanday joydan foydalanish imkonini beradi.

5. Jamoaviy loyihalar: Talabalar o'rtasida jamoaviy ishni rivojlantirish uchun guruhli loyihalar tashkil etish muhimdir. Jamoaviy loyihalar talabalar o'rtasida fikr almashish, yangi g'oyalarni ishlab chiqish va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantiradi.

6. Innovatsion Texnologiyalarni Qo'llash: Mobil ilovalarni loyihalash jarayonida yangi texnologiyalar, masalan, sun'iy intellekt, bulutli hisoblash va ma'lumotlar tahlili kabi innovatsion vositalardan foydalanish talabalarni zamonaviy tendensiyalar bilan tanishtiradi.

Oliy ta'lim muassasalarida talabalarning mobil ilovalarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda quyidagi tendensiyalar kuzatilmoqda:

1. Interaktiv ta'lim: Ta'lim jarayonida interaktiv metodlardan foydalanish, talabalarni faol ishtirok etishga undaydi va ularning motivatsiyasini oshiradi.

2. O'z-o'zini o'rganish: Talabalarga o'z-o'zini o'rganish imkoniyatlarini yaratish, mustaqil fikrlash va innovatsion yechimlar ishlab chiqishga yordam beradi.

3. Global hamkorlik: O'zaro hamkorlik va tajriba almashinuvi orqali talabalar xalqaro tajribani o'zlashtirishi mumkin. Bu, ularning global bozorda raqobatbardoshligini oshiradi.

4. Sertifikatlash dasturlari: Mobil ilovalarni loyihalash bo'yicha sertifikatlash dasturlari talabalarga qo'shimcha malaka olish imkoniyatini beradi va ularni ishga joylashishda afzallik yaratadi.

Yana shuni aytish mumkinki, mobil ilovalar nafaqat texnik ooli o'quv yurtlarida ta'limga yondashuvni, balki butun ta'lim tizimini ham o'zgartirmoqda. Zamonaviy gadjetlar va ilovalardan foydalanish ta'limni qulay, interaktiv va individual qiladi, bu esa pirovardida o'quvchilarning samarali o'rganishi va rivojlanishiga yordam beradi.

Mobil ilovalar, shuningdek, talabalarning baholash va ish faoliyatini yaxshilashga yordam beradi. Maxsus ilovalar va onlayn platformalar yordamida

o'qituvchilar real vaqt rejimida o'quvchilar faoliyatini kuzatishi, ishini baholashi va fikr-mulohazalarini bildirishi mumkin. Bu sizga ta'lim jarayonidagi zaif tomonlarni aniqlash va o'rganishga yondashuvingizni o'z vaqtida tuzatish imkonini beradi. Bundan tashqari, mobil ilovalar talabalarda raqamli ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi, bu zamonaviy dunyoda juda muhimdir. Raqamli vositalarni o'zlashtirish va onlayn muhitda axborot bilan ishlash qobiliyati texnik ta'lim sohasidagi professional kompetensiyaning ajralmas qismiga aylanmoqda. Mobil ilovalar talabalarga eng yangi texnologiyalar va dasturiy mahsulotlarni o'zlashtirishga yordam beradi, bu esa ularning sohaga muvaffaqiyatli integratsiyalashuviga xizmat qiladi.

Ta'limda mobil ilovalardan foydalanish o'quvchilarning o'quv jarayoniga faol jalb etilishiga yordam beradi va o'quv jarayonini qiziqarli qiladi. Natijada, talabalar nafaqat samaraliroq o'rganishadi, balki muammolarni hal qilishning yangi va ijodiy usullarini topadilar, bu esa pirovard natijada texnik ta'lim sohasida professionallik va innovatsiyalarning o'sishiga yordam beradi. Turli messenjerlar va aloqa platformalari tufayli talabalar o'qituvchilar bilan bimalol muloqot qilishlari, savollar berishlari va real vaqt rejimida kerakli yordamni olishlari mumkin. Bu o'rganish sifatini oshiradi va o'quvchilarga o'quv jarayonida qo'llab-quvvatlanayotganini va ishtirokini his qilish imkonini beradi.

Mobil ilovalar interfaol o'quv materiallari va mashg'ulotlarni yaratish imkoniyatini beradi, bu esa o'rganishni yanada shaxsiylashtirilgan va qiziqarli qiladi. O'qituvchilar turli ilovalar va onlayn resurslardan o'quvchilarni yaxshiroq o'rganish va ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradigan interfaol darslar yaratish uchun foydalanishlari mumkin.

Har qanday vaqtda va dunyoning istalgan nuqtasidan masofaviy ta'lim va o'quv materiallaridan foydalanish imkoniyatini beradi. Bu, ayniqsa, ba'zi sabablarga ko'ra darslarga shaxsan qatnasha olmaydigan talabalar uchun juda muhimdir. Mobil ilovalar tufayli ta'lim yanada qulay va qulay bo'lib, bu umumiy ta'lim darajasini oshirishga va keng auditoriya orasida texnik ko'nikmalarni

rivojlantirishga yordam beradi. Mobil texnologiyalar ham o'quv jarayonini tashkil etish va rejalashtirishni takomillashtirishga yordam beradi. Turli ilovalar va onlayn taqvimlar tufayli talabalar va o'qituvchilar dars jadvallari, tugash sanalari va boshqa muhim voqealarni osongina kuzatib borishlari mumkin. Bu kechikish va kamchiliklarning oldini olishga, o'z navbatida ta'lim jarayonining unumdorligi va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Bundan tashqari, texnik ta'limda mobil texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning raqamli savodxonligini oshirishga yordam beradi. Ular turli dastur va ilovalar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'ladilar, zamonaviy dunyoda zarur ko'nikma hisoblangan ma'lumotlarni internet orqali tez topish va qayta ishlashni o'rganadilar. Shunday qilib, mobil texnologiyalardan foydalanish nafaqat o'rganishni osonlashtiradi, balki talabalarni raqamli haqiqat va kasbiy faoliyatga tayyorlaydi.

Xulosa qilib aytganda, mobil ilovalar ham o'qituvchilarga o'z ta'lim usullarining samaradorligini tahlil qilish imkonini beradi. Talabalarning yutuqlarini kuzatish uchun maxsus ilovalar yordamida ular o'quv faoliyatini baholashlari, zaif tomonlarini aniqlashlari va o'quvchilarning ehtiyojlariga qarab o'quv jarayonini sozlashlari mumkin. Bu ta'lim sifatini oshirishga va ta'lim natijalarini yaxshilashga yordam beradi va uni yanada yo'naltirilgan va samarali qiladi. Oliy ta'lim muassasalarida talabalarning mobil ilovalarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish uslubiy yondashuvlarini takomillashtirish zarurati mavjud. Amaliy mashg'ulotlar, mentorlik dasturlari, onlayn resurslardan foydalanish va jamoaviy loyihalar kabi usullar orqali talabalar zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirib, kasbiy tayyorgarliklarini oshirishlari mumkin. Kelajakda bu yondashuvlar talabalarning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi va ularni muvaffaqiyatli mutaxassislar sifatida shakllantiradi.

References:

1. Colley J., DeGani A., Stead G. What in the World Are You Doing with Your Mobile Phone. World Differences in the Use of Mobiles. Cambridge, 2010.
2. Kukulska-Hulme A. Mobile Learning for Quality Education and Social

Inclusion. UNESCO IITI. M., 2010.

3. Mamurova, F. T., & Abdullaeva, N. K. (2020). Choose a special student psychological methods. Scientific Bulletin of Namangan State University, 2(3), 525.

4. Абдуллаева, Н., & Мамурова, Ф. (2018). ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ. Экономика и социум, (4 (47)), 931-935.

5. Abdullaeva, N. (2022). КОМПЬЮТЕР ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ ТАЪЛИМ МУАММОЛАРИ. Science and innovation, 1(B8), 519-522.